

מזל טוב... מזל טוב

ימי *אהולדת*

ימי *כישואין*

20.2 קרול ופאול בילגורי

20.2 ארי שטיינר

21.2 ריצ'רד איסטון

22.2 מיכי קורו

ניסו פלמה

רתם אילון

23.2 עמליה נוי

רודני ויטהם

דניה גלבוע (כהן)

מרגלית לבנקופף (כהן)

24.2 פאול בילגורי ** בו 60 **

#####

24.2 ידיב פרימוסט

יונה אורו (ריינס)

אסנת בלד (נכדה טנא)

בר עתיר (נכדה ר' מנדג')

25.2 יוספה שורצמן

אורנה מימרו (נמנוב)

אלמוג כץ

פאול גלוק

26.2 אופיר אורן (נכד ריינס)

שילו אילון

נעמי דיפקינד (נכדה)

יואב הריס

נולד בואנכד

מזל טוב להורים: תמר ורפי

לסבא וסבתא: לן וליבי

ולכל המשפחה

ברצוני להודות לכל החברים אשר כתבו,
ברכו, צלצלו ושלחו מתנות בזמן שהותי
בבית החולים.
כל זה עזר לי ולמשפחתי לעבור את הימים
היותר קשים ביתר קלות.
כעת אני מחלימה בבית ומרגישה די טוב.
בתקווה להתראות בקרוב על המדרכה ובכל
המקומות הרגילים,

ושוב תודה,

אלזה, אדם ומיה

ה ע ר ב

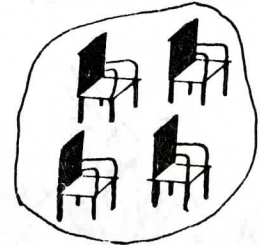
במועדון - בשעה 20.30

פגישה עם הסופרת אסתר לויתן.
שתדבר על ספרה האוטוביוגרפי

"מגילת אסתר".

שנושאו: פעילותה ומלחמתה נגד הגזענות בדרום אפריקה.

מהביקורת: "מגילת אסתר" מספר על המאורעות שהובילו למעצדה של אישה דרום אפריקאית יהודיה בגיל העמידה... זהו סיפור רב-גווני על אהבה ונישואין, על התנגדות ומחאה, ... על האכלת ילדים אפריקניים וצ'יזבטים מבית הנבחרים של דרום אפריקה... היא עברה את הכל ומצליחה להעביר את הכל לעולם הרחב."

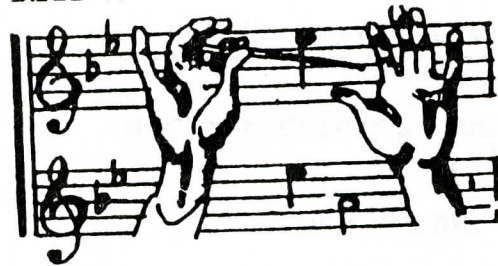
קונצרט תלמידים

בהתאם למסורת הנהוגה אצלנו, נקיים את קונצרט התלמידים החצי שנתי שלנו

ביום ראשון הקרוב, ה-20 בפברואר

בשעה 17.30 במועדון החברים.

אי"ה נשמע בקונצרט תלמידי פסנתר
קלרניט
סכסופון
טרומבון
חליל צד
גיטרה
ואורגנית.

כל החברים מוזמנים!

צוות המוסיקה

מה נשמע ?

עוד שבוע עבר, וכל מיני דברים קרו וקורים.

* רוני ביוטו ואֵלה מבליס אי שם רחוק רחוק באוסטרליה. בדברה מספרת שהטיסה היתה ממש חוויה לאלה. המשיכו להנות שם.

* גם רוי בוסקילה נמצא כדגע בחו"ל, קצת יותר קרוב. אי שם באירופה. כמוכן בעניני (FEVER-FEW).

* ואם כבר מדובר בצמחי מרפא, האין-גשם לא הפריע ליכול בכלל ואולי הקציר יהיה מוקדם מהמתוכנן.

* גם בגידולי שדה מוסרים שהכל גדל מהר מאוד בעיקר אחרי הגשמים האחרונים. תבואות החורף הן: חיטה, שיבולת, ובקיה. ועוד אמרו שהשנה לא ירד גשם!

* אז, לא צריך לספר לכם שירד גשם.

* שמתם לב ש- ~~אסור~~...?

* הלולנים מוסרים שכרגע דיק שם, אבל בקרוב מאד שוב יהיו אפרוחים, ואז הכל מתחיל שוב.

* דרך אגב, למי שלא יודע, חניתה נכנסה במרץ רב לעבוד בתלתון הצעיר, לאחר שסיימה את עבודתה במרפאת השיניים בר"פ. ברוכה המצטרפת לצוות החינוך.

* אמרו לי להגיד לכם ש- **אסור**.

* איזה כיף! סוף סוף אין הקמות יותר בגיל הרך. עכשיו, עם המרכז האוטונומי החדש, אנשי הצוות עושים את ההקמות. וכדאי לדעת שכל בתי הילדים נסגרים בשעה 16:00 (כדאי לקחת את הילדים עד אז...).

* שאלתי את דייב אם יש משהו חדש בחד"א. הוא אמר שאם נמצא שיניים מפוזרות באיזור חד"א, זה בגלל שהוא כל השבוע מסביר לאנשים חדשים מה לעשות וזו עבודה די קשה - במיוחד לשיניים. אבל בסה"כ נחמד בחד"א.

* למי שמתעניין במחשבים, שילך לראות את המחשבים החדשים בגנים. בכל גן יש אחד חדש. תתחדשו!

* פשוט ~~אסור~~!!

* לפני שבוע נערך טיול ט"ו בשבט לקן ערגמ"ן. דייב דבולט וגדי עמית, יצאו יחד עם יוחאי ואיציק והילדים. אומרים שהטיול היה מאוד מוצלח.

* בני הנעורים יצאו השבוע לבלות את "יום האהבה" (בערב) לדוביס יחד עם רג'י ואיציק. חשבתי שט"ו באב זה יום האהבה...

* דיברתי השבוע עם אלזה שמחלימה בבית יהונתן. היא מרגישה טוב ומוסרת שאולי השנה היא לא תשתתף ב"פורים שפיל". אבל למסיבה בטוח תגיע. אלזה, בשמי ובשם כולם, אנחנו שמחים שאת מרגישה טוב ושהכל בסדר! התאושות מהירה!

* לכל הילדים שחולים בחזרת, החלמה מהירה, ולכל החולים בכלל, קדימה, צאו מהמיטה, כי יש עוד שבוע לפורים!!

אז, זהו להפעם,
שבת שלום,
דינה בידק

כשדיווחנו על הדילול בצוות הנוי, לא היינו מודעים לעובדה שגם מיכי ג' עבר לפרדס - אז גם לו בהצלחה. (המערכת)

בימים אלה, מתגבש צוות ראשוני לאירגון הסדר. חברים המעוניינים לתרום להצלחת הערב, מוזמנים להתקשר עם ג'וני פרנק או שרה דבולט. חברים שיש להם דעיונות לגבי תכנית אפשרית ליתר ימי הפסח - גם מוזמנים להציע אותם לשרה ד'. בברכת חגים שמחים ומלאי תוכן.

חדשות
לגבי
פסח!

שרה ד'
(בשם ו. ההצעות)

על האספה

מחשבות נוספות למאמרים מלפני שבוע.

לפני כמה שנים, היו לנו אסיפות מלאות דיון ולפעמים גם ויכוח. לאט לאט המשתתפים הזדקנו, ומעט צעירים הצטרפו, כך שבסוף כ-40 חברים - רובם וותיקים - החליטו עבור כ-300 חברים. אבל ברוב המקרים, ההצבעה היתה מבוססת על דיון לעומק.

הגיעה המצלמה! היום באים בין 5 ל-20 חברים לאסיפות, וצופים בהם בבית מספר לא ידוע שנע בין 0 ל-300! משתתפי האסיפה מדברים למצלמה במקום לקהל חי, והתוצאה היא פשוט - אסיפות עלובות. אני חושש שהדיון מסביב לשולחנות חדר האוכל החליף חלקית את הדיונים לעומק שהיו פעם באסיפות! אז מה לעשות? אני מציע להקים (שוב) צוות "אד-הוק" של חכמי הישוב לדון בנושא, לשמוע דיעות מבפנים ומבחוץ ולהביא בסוף את המלצותיהם. אז נוכל להחיות את רוח הדמוקרטיה בכפרנו.

אלן איסטון

נ.ב. - הנה דעיון פשוט - להחזיר את תקן הקוורום המינימלי - בעצם למה בכלל ביטלנו אותו?

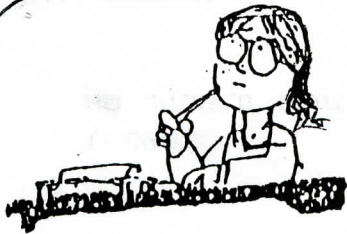
2/6/94

עיון פט,

תודה רבה, בשבילך אלהי הנהגים.
 הנה שיקים עשני בשביל את
 הכביסה שלנו. מנסה? כותב הספר?
 אין ג'ה פה. עבודה קשה פה. - קשה מור.
 'וק אתה במהרה אנחנו ננוסע
 (נכון? ענסוע) עא'עות. גם במהרה אנחנו
 נעשה (עשות) את הנהגה. את ינוסה ערות
 עברית שלנו עא מצ'ון, אגם אנחנו עומד'ק.
 אחי מרה אום' יותר טובה. כשה עסמוז
 עברית בארצות הברית אגם אום' אני אמזור
 אחי חינוך עש'. אני עומד עהעשות מורה
 אנלע'ת. אני חב'ן ישראל צר'ק מור'ק אנלע'ת.
 אום' אני אעמ'ד פה. אום'. אק את (או נ'יטה
 במשנה עסק) אי-פעם בארצות הברית (בתום -
 ה'ק מצ'נה) את צר'ק עבקר אצ'ע'. קנקט'יות
 'פה מור. גם עא רחוק מנו 'ורק, גם עא
 רחוק מבוסטון.
 אהבה,
 אכ' -

י"ד באדר ב' תשמ"ט (1989) איזי דיבון נר
 י"ב באדר ב' תשל"ח (1978) ארנון שורצמן עפדדן

נכון לעכשיו

הרהורים מאפעל:

את השורות האלו אני כותבת בשעת בוקר מוקדמת באפעל, בחוץ מיללות הסירנות של האמבולנסים השועטים לתל-רשומר והומים מנועי המטוסים המנמיכים לקראת נחיתה בן-גוריון. אין מה לדבר - השקט של הכפר זה אוצר.

באפעל תמצא היום תערובת מעניינת של אנשים, קיבוצניקים כמוני (השלמת קורס מזכירים) וכמו אריה (רכזי וועדות השכלה), וכמה קיבוצניקים העובדים כאן, כמו דויד פרנקלין, במרכז ההדרכה. אבל בנוסף לקיבוצניקים, מתאספים כאן מדי יום אנשים שבאים הנה ללמוד על הקיבוץ או סתם אירגונים אשר שוכרים את המתקנים הנאים והנוחים של אפעל, שיש בהם מדשאות ואווירה כפרית והם גם נמצאים כמעט בליבה של המטרופולין. וכך היו כאן אתמול אנשי התעשייה האווירית ומנהלי מתנס"ים מרחבי הארץ. ובערב התכנסו באולם כמה מאות אנשים שמשתייכים לאירגון/כת בשם "החיים שלנו". מכיוון שהדיון שלהם הועבר בדמקול החוצה, יכולתי לשמוע את דבריהם. גם שוחחתי עם אחת המשתתפות. מדוע אני מספרת את כל זה? לא מפני שזה הזכיר לי את אסט (רק שהמפגש הזה הרבה פחות מאורגן ומובנה). אלא מפני שהאנשים באים אליו על מנת למצוא תמיכה, חום ופירגון. אדם עומד על הבמה ומדבר, ומפעם לפעם זוכה לאישור מהציבור ע"י קריאות "נכון!" או ע"י מחיאות כפיים. כל אחד עונד על בגדו פתק המציין את שמו וכך הוא יוצא מהאלמוניות ונעשה שייך לאחרים.

האשה ששוחחתי איתה היא בת קיבוץ שעזבה לפני 20 שנה, ומה היא אומרת על חבריה באירגון? "האנשים האלה בונים את מה שהורי בנו בקיבוץ לפני הרבה שנים". האמנם? האם מחיאות כפיים יכולות להחליף את הערבות ההדדית? האם שתי פגישות בשבוע שקולות כנגד חיים משותפים, בהם אנחנו מתחלקים ברכוש, מחנכים את ילדינו ביחד ודואגים לצרכים של כולנו?

אין ספק, האנשים המצטופפים כאן, כולם עושים רושם שהם בעלי יכולת מהמעמד הבינוני +, מחפשים את מה שהחיים סביבם אינם מעניקים להם - תחושת שייכות, תמיכה, הכרת ערך.

ובדדכי לחדר, אני תוהה ביני לביני, האם אנחנו זוכרים תמיד ומעריכים תמיד את המתנה הנפלאה שהחיים שלנו נותנים לנו? האם "כל אחד לעצמו" הוא ברכה? והאם אנחנו זוכרים לפרגן, למחוא כפיים, לתת לאדם תחושת ערך? אני חושבת שאצלנו בכפר-הנשיא התשובה היא בהחלט: כן!

תמר

כך נהוג אצל השכנים [מעל'אומתניס]

שירות לארטרות

עירית ועמרי מגישים למזכירות ולאסיפה את ההצעה שלהלן, לאחר שקיבלה את הסכמת צוות נעורים ושיכבת נעורים.

שירות שמרטפות להורים-חברים

הצורך בשירות שמרטפות הוא חשוב וחסרונו משפיע על חופש התנועה ופעילות המבוגרים במשפחה. משום כך, מוצע להפעיל בקיבוץ שירות לשמירה על ילדים בהיעדר הוריהם.

זכאים לשירות זה הם חברים ומועמדים.
השירות יהיה בתשלום.

השירות ינתן ע"י בני ובנות הנעורים והנעורות.

ההכנסות יכנסו אך ורק לקופה משותפת של שיכבת הנעורים והנעורות.

סידור העבודה ורישום השירות ייעשה במרוכז, באחריות אחד המחנכים.

לא יהיו סידורים פרטיים בתשלום בין הורים לנותני השירות.

כל משפחה תהיה זכאית לשש-עשרה שעות שנתיות בתקציב הוצאות קיום. מעבר לכך ישלם החבר לשירות מתקציבו האישי.

סידורי התשלום

המחיר לשעה יהיה 6.5 ש"ח לשעה והוא יוצמד למדד כמו כל התקציבים במשק.

מינימום לתשלום: שתי שעות שמרטפות.

כל שעה מעבר לשעתיים תעוגל כלפי מעלה במדרגות של 0.5 שעה - (2.1 שעות = 2.5 שעות).

כיום מצויות ארבעים וחמש משפחות העשויות להידרש לשירות.

סך ההוצאה בתקציב הוצאות קיום תגיע ל- 4275 ש"ח לשנה, שהם כ- 22 ש"ח בממוצע לחבר לשנה.

התחלת השירות מ- 1.1.94.

מה קורה בתלוננים

בחופש פורים ?

ביום חמישי ה-24.2 - תוגש ארוחת-בוקר בין 07:00 - 09:00 .

אח"כ יעסקו הילדים במשלוחי-מנות.

אנחנו מאד מבקשים מההורים להשאיר את משלוחי-המנות של הילדים במקום שיוכלו למצוא אותם, וכמובן עם השם של הילד.

בשעה 14:00 - הילדים ילכו הביתה (לנוח ולהתכונן לערב).

בשעה 16:30 - בחד"א - מתאספים לקריאת המגילה אשר תוצג ע"י

ת א פ ר ו ן ב ו ב ו ת .

בשעה 19:30 - מתחילה חגיגת פורים של ילדי ביה"ס בשיתוף עם הצוות, ההורים וכל מי שרוצה לבוא, באולם דדו.

לאחר מכן, יהיה כיבוד וריקודים בחד"א.

ביום שישי ה-25.2 - תוגש ארוחת-בוקר בתלוננים עד השעה 08:30 .

בשעה 09:30 - יש הופעה של קו ס ס במועדון.

לאחר מכן, חוזרים הילדים לתלוננים לפעילות פורימית אשר מודרכת ע"י ילדי הבר-מצוה.

הילדים ילכו הביתה, אחרי ארוחת-צהריים.

שבת-שלום

וחג פורים שמח .

צוות ביה"ס

אסור אסור אסור

להישאר בבית !

בפורים הזה

להישאר אדישים !

לפורים הזה

להישאר שפויים !

בפורים הזה

כי הפורים הזה מותאם לכל הגילים

הוא מלא הפתעות, סודות, פיתויים ...

מה יהיה במסיבה ? - אסור לגלות !

התכנית כולה ניסים ונפלאות.

מה זה ~~אסור~~ ? למה מתחפשים ?

בין מוצאי התשובות לתוהים, בין האסורים למתמרדים,

תיערך תחרות-תחפושות נושאת פרסים.

התחפושת המקורית, המפתיעה, הנועזת,

התחפושת המתאימה לנושא, הפוחזת, העולזת,

התחפושת הטורבו-אקסטרווגנדית,

והתחפושת האקספרסיו-דופלו-אוונגרדית,

אז אמצו את הדמיון ואם גם לכם ~~אסור~~ ,

הצטרפו אלינו - הצביעו ~~אסור~~ בתחפושת.

אם גם אתה מרגיש סגור,

יש לך הזדמנות להשתחרר,

עוד לפני כניסת הפסח, הקניידלך והחרוסת !!!

בית-קפה, ריקודים, משחקים, הופעות, תופעות

ועוד דברים שלא העליתם בדעתכם.

לכן אנו אומרים ש- ~~אסור~~ אסור לכם

להישאר בבית !

אסתר

אטאם אַ ציבוק איר ייניק היצק - תחמתצול!

~~אסור~~

~~באמת~~

ועדת חברה

דף מידע #1

כאשר התפזר העשן, תמו החגיגות והשולחן במשרד של מרכז המשק נוקה משיירי הכיבוד, נשארכו אורי ואני על מנת שמסירת המידע והעברת התפקיד יהיו מסודרים ככל שאפשר.

נכון להיום איוש הועדה המתחדשת עדיין בתהליך ויחד עם ועדת הצעות, אנו מקווים לסיים אותו בשבועיים הקרובים. תהליך בחירת החברים החדשים אינו פשוט, ומי כמונו (חברי קיבוץ) יודעים את הצורך של איזון בין שיתוף מרב החברים בעשייה למען קידום הקהילה ואופטימיזציה של הכשרונות בתוכה, מצד אחד פיזור ומצד שני מירכוז. ועדת חברה עסקה, עוסקת ותמשיך לעסוק בנושאים צרכניים (בטווח הקצר) וכן בנושאים עקרוניים (לטווח הארוך). המגבלה העיקרית של מימוש הנושאים הצרכניים הוא מקור מימון ואת המערכה הזאת עלי לנהל מול גורם נוקשה ואכזר העונה לשם אורי. לכן אני לא מודאג "PIECE OF CAKE", אך האתגר הגדול שעומד בפני הועדה לקדנציה הנוכחית הוא להעביר מספר נושאים עקרוניים שכבר נושפים בעורפנו תקופה לא קצרה ועדיין לא נמצא להם שביל הזהב שבו נוכל לפסוע יחד אל עתיד שבו יוכלו מספר הרב ביותר של חברים להגיע למימוש עצמי וכל אחד לפי צרכיו.

בזמן כתיבת שורות אלו אנו משלימים את סיכום המעבר העקרוני של הדיירים אל השכונה החדשה ולמרות שעדיין ישנם מספר פרטים שלגביהם אין עדיין החלטה סופית, הצוות שעובד עם הדיירים עושה את הכל במסגרת המגבלות שהוכתבו לו לעמוד בלו"ז ובבקשות של הדיירים. זה אולי המקום להזכיר לכל הדיירים, שחברי הועדה ובראשם אורי גולן עומדים לרשותם במידה וצוות בעיות במסגרת שלפיה סוכם. להלן רשימת הנושאים שיועלו לדיון בחודשים הקרובים:

1. חידוש תקנון שיכון.
2. תקנון לבניה פרטית.
3. פתרון חליפי לדירת הנופש.
4. ביטוח נסיעות לחו"ל.
5. אופן חלוקת האש"ל.
6. חלוקת תוספת לתקציב כולל.

ישנם עוד נושאים רבים שיועלו אך זה לא המקום להרעיף אותכם ברשימות אין סופיות. הרעיון היה לתת לכם מושג מה הוא הכיוון והרוח שנושבת בוועדה. מהוועדה הקודמת פרשו נועה, שלמה ואורי א. הדסה ומקסי ימשיכו לשבת בוועדה לסיום את הקדנציה שלהם במשך השנה. זה משאיר את הועדה במסגרת מצומצמת עם אורי גולן (ושיכון), רענן, דורית חייט ועבדכם הנאמן. עד כאן להפעם, בתקווה שבדף המידע הבא כבר ישבו בוועדה החברים החדשים ונוכל לצעוד קדימה וממש את המשאלות שהצבנו בפנינו.

להורי הגיל הרך שלום

עם רוב גדול התקבלה תכנית "הענף האוטונומי" בגיל הרך. ההנהלה המצומצמת כבר נפגשה, אחת לשבוע, בהרכב מלא של כל נציגות הבתים. ההנהלה הרחבה נפגשה פעם אחת ולהלן הדו"ח הראשון שיוצא להורים:

1. בשעה טובה ההקמות שהיו בידי ההורים עוברות לידי הצוות המסור של הגיל הרך. מיום א' הקרוב - 13.2.94 - יעברו ההורים לתורנות חודשית של הקיבוץ באחריות סדרנית העבודה.
2. רצ"ב רשימת בתי הילדים וההקמות בכל בית.
3. על ההורים להגיע עד השעה 16:00 לאסוף את ילדיהם משתי סיבות: (א) ההסעה למטפלות השכירות יוצאת ב- 16:00. (ב) מטפלות שהן אמהות חייבות להגיע לאסוף את ילדיהן מבתי אחרים.
4. השבוע תקבלו דף ובו רשימת ההורים של הגיל הרך. מתוך רשימה זו יהיה עליכם לבחור בשני נציגים להנהלה הרחבה. (פרטים על דרך הבחירה במשך השבוע).

בהצלחה לכולנו,

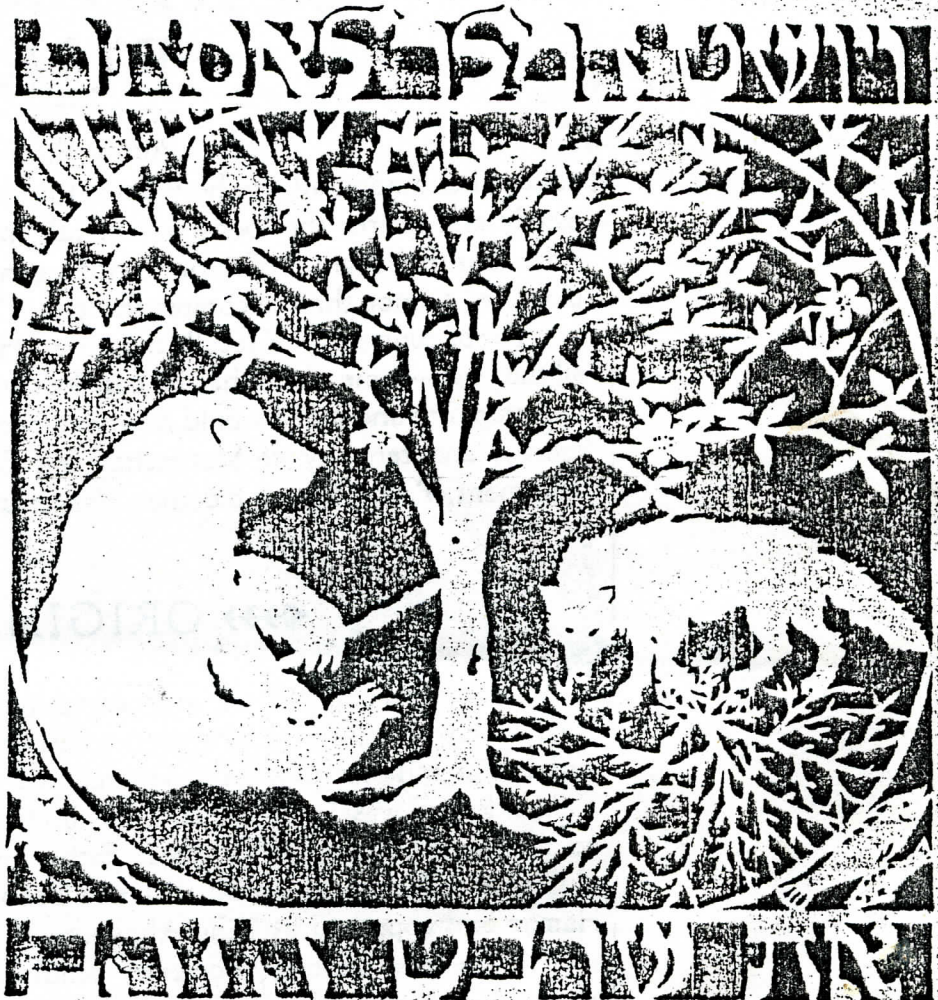
תמר ק.
בשם שתי ההנהלות

מערכת ההקמות בגיל הרך

<p><u>גנון שחף</u></p> <p>דנה - בימים: ב', ג', ד' גלי ושולה בימים: א', ה'</p>	<p><u>בית תינוקות</u></p> <p>עמנואלה - בימים: א', ג', ה' טרי - בימים: ב', ד'</p>
<p><u>גן דימון</u></p> <p>חנה פ. - בימים: א', ד' איילת - בימים: ב', ה' רחלי/תמר - בימים: ג'</p>	<p><u>פעוטון נדקיס</u></p> <p>ג'קלין - בימים: א', ב', ג', ה' עדיה - בימים: ד'</p>
<p><u>גן שקד</u></p> <p>מיכל ג. - בימים: ד' קטיה - בימים: ג' עדיה - בימים: ב', ה' גליה/טרי - בימים: א'</p>	<p><u>פעוטון בולבול</u></p> <p>לירון - בימים: א', ד' גבי - בימים: ב' חרלוטה - בימים: ה' טרי - בימים: ג'</p>
	<p><u>פעוטון צופית</u></p> <p>שולה - בימים: א', ב', ה' זיוה - בימים: ג', ד'</p>

אורן אורן

ה
ו
ר
י
ם

— PURIM

ESTHER II

"The king held out the golden sceptre towards Esther." (Esther 8:4) The commentators teach us that the bramble (Haman) was uprooted by the wolf (Mordecai), with the bear (Ahashverosh) sitting by as the myrtle (Esther) spreads influence over all.

SPRING FEVER— PURIM

Purim, the Festival of Lotteries, the hilarious noisemaker among all the holy days, the day of merriment and buffoonery, parody and satire, the loony day of full moon in the pre-spring month of Adar. But the laughter of Purim is not a gentle laughter: it is a kind of angry, blood-red humor that celebrates the tyrant's overthrow.

For of course Purim recalls the tyrant Haman who would have murdered all the Jews—remembers that he cast lots with our lives, remembers that his own stupidity and greed would not have been enough to save us without the courage and tenacity of Mordechai and Esther. So even as a festival of merriment, Purim has its bloodier, darker underside of fear and fury.

ORIGINS

The origins of Purim are wrapped up in the Scroll of Esther—but it is not clear which way the wrapping goes: whether *Esther* led to Purim or Purim to *Esther*. For millennia, most Jews accepted the explanation of the text of *Esther*: Purim was invented as a celebration of the victory of the Jewish community in Persia, led by Queen Esther and her cousin Mordechai, over a plot to exterminate them all that had been worked out by Prime Minister Haman and approved by King Ahasuerus.

In the past century, however, scholars have questioned whether the events described in the Book of *Esther* could have happened even approximately that way—given our historical and sociological knowledge about the Persian kingdom. They have suggested instead that the holiday came first; that the Book was written to explain and embellish it. They suggest that the Jews of Persia borrowed from their Persian hosts an early springtime feast of revelry and possibly of a mock battle between two sides. (Such springtime mock battles are found in many cultures—battles between winter and spring, between two political parties or great families, between two nations.) Such a celebration might then have gotten intertwined with the literary genre of a story about palace and harem intrigue, and with the memory of a struggle of the Jews against a hostile faction in the kingdom—intertwined in such a way as to produce the Scroll of Esther.

Some scholars have even suggested that the Scroll of Esther was written long after the Persian period, and was a kind of historical novel intended to comment on the situation of the Jews under Hellenistic rule. Indeed, there is a tale of Jewish danger and salvation under the Hellenistic Ptolemys of Egypt where the king's Jewish sweetheart is said to have saved the Jews that sounds like the Esther story.

The Scroll of Esther lends itself to the belief that it was written for an already hilarious Purim, because it seems so clearly a literary joke: a mobilization of hilarity and humor to cure the soul of fear and to shatter the pompous pretensions of all tyranny. The story is, indeed, the intertwining of two jokes. One of them, Haman's efforts to impale Mordechai, destroy the Jews, and elevate himself are rewarded with precise irony: Haman himself is impaled, his own party is massacred, and Mordechai and all the Jews are elevated to great power and honor.

The other joke is very similar in structure, though sketched in ink less bloody: King Ahasuerus gets the whole story going by deposing Queen Vashti—so that he and all other husbands will never again have to take orders from their wives. He ends the tale by taking orders precisely from his wife—the new Queen Esther. As Haman's murderous anti-Semitism carries him to his own death, so Ahasuerus' contemptuous anti-feminism carries him to his own stultification. The joke is on the tyrant.

The joke is both bloody and bawdy. Blood? More than a few Jews have paled, along with others, as they have read in Chapter IX of the Scroll that not only a few hundred anti-Semitic mobsters in the capital city but also 75,000 in the provinces were killed by the aroused Jewish self-defense groups. But more than a few Jews have laughed at this fiction with a fierce and angry laughter: "Lift a hand against us, and you will be well repaid!"

As for the bawdy joke, think of the sexual overtones of the story: Vashti ordered to display herself, the months of perfuming to prepare Esther for the King's bed, the suspense as he reaches out his golden sceptre so that she can touch its end and save her life, the villain Haman collapsing in fear on the Queen's own couch while Ahasuerus raves that Haman is threatening to rape her.

Indeed, in accordance with the atmosphere of hilarity that had characterized Purim from the beginning, the Talmud urges Jews to become so mellow on that night that they can no longer distinguish between "blessed be Mordechai" and "cursed be Haman." In Eastern Europe, this command to drunkenness was observed well enough that a proverb grew up to describe a foolish person: "He gets drunk all year and stays sober on Purim." Within the Talmud's call to levity there lurks yet another joke: using *gematria*, the mystical Jewish technique of counting the various Hebrew letters as the numbers they are used for in arithmetic, the letters in the words "Baruch Mordechai" and "Arur Haman" add up to the same number. So on a higher or a lower plane, the two profoundly different sentiments indeed become indistinguishable: a joke on feelings and reality.

It is hardly a surprise that in early spring there should be such a festival of laughter and excess. In many cultures there is such a bawdy celebration of the spring, of which the Christian carnival is only one (*carne vale*, "farewell to meat" before the Lenten fasting). In medieval Europe, indeed, an already lively Purim was quick to enhance its own hilarity by borrowing the carnival masquerades and mystery plays. Jews costumed as Vashti and Moses, Solomon and Mordechai, would stroll the streets to sing and shout. More formal plays about the various dangers and deliverances of the Jews, such as the story of Goliath and David, were concocted and publicly presented in European Jewish communities. The Purimshpiel or Ahashverosh-shpiel—a burlesque of the Purim story itself—became a staple of the celebration, sometimes sexually obscene enough that the rabbis tried to stop them. The custom grew of making Purim-Torah—parodying the prayers themselves on Purim night, parodying the rabbis' Talmudic debates and discussions over how to apply Torah to life-dilemmas. So Purim became a Jewish version of the widespread human custom of a season for relaxing the rules, even for making fun of the most serious parts of life. Nor was this alien to its beginnings. For if indeed the Book of Esther was a fictional tale explaining a spring revel, then the Scroll itself was in a sense the first Purimshpiel, the first act of Purim-Torah.

The Scroll of Esther mentions that help must be given to the poor on Purim—as if to remind us that no merriment is full of heart unless everyone in the community is able to take part in it. In carrying out this command of the Scroll, the community made the whole Purim season a period of *tzedakah*—the righteous act of helping those in trouble.

During the day before Purim begins—that is, from dawn to sundown on the 13th of Adar—we observe the Fast of Esther. Its timing accords not with that of Esther's own fast before she dares to explain to the King who she is, but with the dreadful day of fear and battle when groups of Jews and Haman's gangs were struggling for their lives in the towns and cities of Persia. So this day, too, underlines the anxiety and tension of the struggle to live under murderous oppression. Then, at nightfall, comes release.

For all cities except those that have been surrounded by a wall since the days when Joshua led the Israelite conquest of the land of Canaan, the Scroll of Esther—usually called simply the *Megillah* (Scroll)—is read after sundown on the fourteenth of Adar. Because in the ancient Persian capital city of Shushan, the battles between Jews and anti-Semites lasted one day longer and the feasting and celebration thus came one day later, there is a Shushan Purim one day later. Shushan Purim occurs on the fifteenth of Adar, theoretically in all old walled cities, but nowadays in practice only in Jerusalem and Shushan itself, now the Iranian city of Susa.

Adar is the month that is repeated in the seven Jewish leap years that are designated in every cycle of nineteen years, in order to redress the imbalance of the solar and lunar calendars. So the question arose: in a year with two Adars, in which is Purim celebrated? The Talmud answers that in order to keep Purim close to Pesach, it should be celebrated in Adar II.

Wherever possible, Jews gather in their synagogues to read and hear the *Megillah*. Even in congregations that exempt women from most of the commandments that must be fulfilled at a specific time, the commandment to hear the *Megillah* applies to women. Children also come, except for the very youngest. If someone is too isolated on Purim night to join a *minyan*, s/he is obligated to read the *Megillah* anyway—even alone, if necessary.

As the congregation gathers, according to custom each participant gives to a *tzedakah* fund for the poor three halves of the unit coin of the country's currency—halves in honor of the half-shekel required when the Temple stood, and three because *terumah*—offering—is mentioned three times in the passage read on Shabbos Shekalim. In many households, the custom is to give three halves for each member of the household—including unborn children. This *tzedakah* is not considered a fulfillment of the obligation mentioned in the *Megillah* to give help to the poor during Purim.

NEW APPROACHES

That Purim is a gigantic joke on anti-Semitism (represented by the recoil of Haman's hatred on his own head) has been apparent for many centuries. That it is also a joke on anti-feminism (represented by the recoil of the King's contempt for Queen Vashti on his own head) has only become apparent in our own generation.

Or has it? What did it mean for the ancient *midrash* to say that Mehuman—the king's minister who advises him to get rid of troublesome Queen Vashti—is the same as Haman—the king's minister who advises him to massacre the troublesome Jews? What did Haman mean when he condemned "a certain people, dispersed in all your provinces, who keep themselves apart"? Did he mean the Jews alone—or also women? Did he mean Vashti, who kept herself apart?

Do we learn from the *Megillah* that those who will not treat Jews as human will also not treat women as human? That Haman and Mehuman are the same oppressor because they do the same oppression? That the hatred of the different ones—the ones who Haman says will not bow down, will not obey the King's laws—that hatred is one hatred? And that just as the oppression of women and of the Jewish people is intertwined, so their victories are intertwined? That the victory, the freedom of the Jewish people will only come with the victory, the freedom, of womankind?

On Purim morning, although work is not forbidden as it would be on the Torah festivals, it is viewed by many traditional Jews as better avoided. In any case, there will be a sense of relaxation, of loosening the juices and unbuttoning the formalities. At the morning service, the Torah passage of Exodus 17:8–16, is read. It describes the original attack of Amalek upon Israel, and ends, "The Lord will be at war with Amalek throughout the ages." Then the *Megillah* is read again—to the tune of somewhat less pandemonium—and a Purim-rabbi—a mock rabbi chosen for the occasion—might give a sermon that pokes fun at established traditions and institutions.

After the service, congregants will share *hamantaschen*. These three-cornered cookies filled with *mohn* or poppy seeds were originally called in Yiddish *mohntaschen*—poppy-seed pockets. The name was changed by folk custom and was said to refer to Haman's three-cornered hat shaped like Haman's pockets.

Since the *Megillah* mentions that Purim must be celebrated by sending gifts (specifically plural), the understanding grew up that at least two delicacies, *hamantaschen* or some other special cooked food, should be sent to at least one friend—*shalachmanos*, as they were called, or literally 'send gifts'.

Most households send many more *shalachmanos* to their friends in the community. Even more important, however, is the sending of help to the poor—food, clothes, or money. The tradition grew up that at least two different poor people must be recipients of a gift from each household. The command to give this *tzedakah* on Purim is separate both from the general obligation of *tzedakah* and from the contribution of those half-shekels before the Purim evening service. This command must be fulfilled during the day of Purim itself and must come from money specially set aside—not be deducted from one's general *tzedakah* fund. On Purim day, anyone who asks for charity must be given it—without investigating whether the beggar is worthy.

In traditional Jewish towns and neighborhoods, during the general scurrying to and fro to carry *shalachmanos* to friends and contributions to the poor, teams of Purimspielers also tour the streets—juggling and singing, dancing and acting, wearing costumes and mugging, presenting playlets out of Jewish history. In Oriental Jewish communities (and until a few centuries ago among Western Jews as well) the children might hang and burn a rag-doll effigy of Haman that they had made before Purim.

In Tel Aviv, beginning in the 1920s the custom grew of having, on Purim afternoon, a parade and carnival called *Adloyada* from *ad lo yada*—until you don't know—from the Talmudic command to get mellow "until you don't know the difference between 'Blessed be Mordechai' and 'Cursed be Haman.'" Part of the festivities in Tel Aviv is a beauty contest to choose Queen Esther from among the women.

PARENTS PAGE

NEWS OF THE WEEK

- * We'll start with the agricultural news this time: Apparently the lack of rain has not had an adverse effect so far. In fact, the herbs seem to be thriving on it, and our other field crops - wheat, rye and green-fodder - are also doing well after the gentle rains which came in January. Our chicken runs are empty at the moment - waiting for a new batch of chicks.
- * Roy has been spending some time in Europe lately, trying to expand the market for the Feverfew products. We hope he has been causing a few headaches....
- * Ronnie Butov is in Australia just now, with his daughter Ella, on a family visit.
- * There seems to be a mumps epidemic going round among the small kids - we wish them all better.
- * Dave has been training in a whole lot of new youngsters to staff the Chadar Ochel. He says it is hard....on his teeth! (He does not stop talking for a minute)
- * Our youngsters decided to celebrate Valentine's Day with a meal in one of the restaurants in Safad (Reqqie went with them). We thought the Feast of Love in Israel was in the middle of summer (T'u B'Av) but no doubt they'll celebrate that as well...
- * Our two Kindergartens have acquired a new computer each - and it TALKS. Are we approaching the 21st century or are we?
- * The flood of posters saying **לֹא** (DO NOT..) is, it appears, connected with PURIM! For instance: DO NOT forget to get dressed up. DO NOT remember your troubles. DO NOT go home early next Friday night....No doubt you have some more DON'TS.
- * Our 6 - 12 year olds have their Purim holiday on Thursday and Friday next. The older ones have Friday and Sunday. Dates of various Purim events overleaf.

Meanwhile, SHABBAT SHALOM

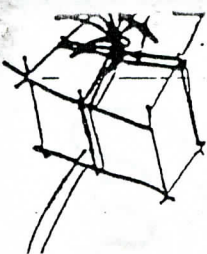
INGE

JORJEIT

10 ADAR 1978 ARNON SCHWARTZMAN

14 ADAR 1989 IZZY DEVONS

MILKY WAY

*HAPPY**BIRTHDAY*

*****

20.2 ARI SHTEINER

21.2 RICHARD EASTON

22.2 MICKEY KOREN
NISSAN PALMA
ROTTEM AYALON

23.2 AMALIA NOY
RODNEY WHITHAM
DANIA GILBOA
MARGALIT LEVENKOPF

24.2 PAUL BILGORY ** 60 YEARS **
YARIV PRIMOST
YONA OREN
OSNAT BELLER
(TENNE GRANDDAUGHTER)
BAR ATIR
(R. MENDG' GRANDDAUGHTER)

25.2 YOSEFA SCHWARTZMAN
ORNA MIMRAN
ALMOG KATZ
PAUL GLUCK

20.2 OFIR OREN
(RAINES GRANDSON)
SHILO AYALON
NAOMI RIFKIND (GRANDDAUGHTER)
YOAV HARRIS

*HAPPY** ANIVERSARY*

*****

20.2 CAROL & PAUL BILGORY

PURIM ACTIVITIES (Next week)

Thursday at 16.30 - in the Dining Room
Reading of the Megilla

At 19.30 - in the Hall: Costume

Party for the kids (+ family)

Friday night - Purim Ball for all

TONIGHT - at 20.30 in the Moadon: A lecture IN ENGLISH
by Esther Levitan, on her book about life in
South Africa and her struggle against Apartheid. The
title of the book is: THE BOOK OF ESTHER

If you have any grandchildren who play an instrument, do come and
suffer on Sunday afternoon in the Moadon - at 17.30, when they
will be displaying their prowess in public....